

คำแนะนำเบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงต่อการฉีดวัคซีน
สำหรับพยาบาล

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ และ คำอธิบายเพิ่มเติม
ข้อ 1) คุณมีอายุต่ำกว่า 18 ปี		
	หากมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ขณะนี้วัคซีน Sinovac และ AstraZeneca ยังไม่ได้ รับการรับรองให้ฉีดในคนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ให้รอฉีดวัคซีนที่ทางกระทรวงจะจัดสรรให้
ข้อ 2) คุณเคยมีประวัติแพ้วัคซีน หรือแพ้ยา หรือส่วนประกอบของวัคซีนอย่างรุนแรง		
การแพ้วัคซีน	- เคยมีประวัติการแพ้วัคซีนโควิดป้องกันโรคอื่น ๆ อย่างรุนแรง ฉีดวัคซีนได้หรือไม่ - เคยมีประวัติแพ้วัคซีนโควิดเข็มแรกอย่างรุนแรง ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	คนที่เคยแพ้วัคซีนแบบรุนแรงมาก่อน และคนที่เคยแพ้วัคซีนโควิดเข็มแรกแบบรุนแรง หรือมี ลมพิษหลังฉีด “ควรปรึกษาแพทย์ก่อนฉีดวัคซีน เพื่อรับการประเมินและดูแลอย่าง เหมาะสม” อย่างรุนแรง : อาการที่เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันหรือภายใน 2 ชั่วโมงหลังการฉีดวัคซีน (ส่วน ใหญ่เกิดภายใน 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน) ได้แก่ ผื่นลมพิษทั้งตัว อาการบวมของปาก/เปลือก ตา ร่วมกับหายใจเสียงหวีด ความดันโลหิตต่ำ ถ่ายเหลว อาเจียน เป็นต้น
การแพ้อาหาร	เคยมีประวัติการแพ้อาหาร เช่น อาหารทะเล ไข่ ถั่ว แป้งสาลี และ อาหารอื่น ฉีดวัคซีน ได้หรือไม่	ฉีดได้
การแพ้ยา	เคยมีประวัติการแพ้ยา ฉีดวัคซีน ได้หรือไม่ เช่น แพ้ยาปฏิชีวนะ เช่น เพนนิซิลิน ซัลฟา เป็นต้น ยาแก้ปวดลดไข้ เช่น แอสไพริน ไอบูโพรเฟน เป็นต้น ยารักษาโรคเกาต์ แพ้ยากันชักหรือยานอนหลับ แพ้สารทึบรังสี (radiocontrast media)	ฉีดได้ และสังเกตอาการหลังฉีดวัคซีนจนครบ 30 นาที
ข้อ 3) คุณเคยได้รับการถ่ายเลือด พลาสมา ผลิตภัณฑ์จากเลือด ส่วนประกอบของเลือด อิมมูโนโกลบูลิน ยาต้านไวรัส หรือแอนติบอดีสำหรับการรักษาโควิด-19 ในช่วง 10 วันที่ผ่านมา		
การถ่ายเลือด ผลิตภัณฑ์จาก เลือด เพื่อการรักษาโควิด-19	ผู้ที่เคยได้รับการถ่ายเลือด พลาสมา ผลิตภัณฑ์จากเลือด ส่วนประกอบของเลือด อิมมูโนโกลบูลิน ยาต้านไวรัส หรือ แอนติบอดีสำหรับการรักษาโควิด-19 ในช่วง 10 วันที่ผ่านมา ฉีด วัคซีนได้หรือไม่	ห้ามฉีดวัคซีน แนะนำให้ฉีดวัคซีนโควิดหลังได้รับ การถ่ายเลือด ผลิตภัณฑ์จากเลือด เพื่อการรักษาโควิด- 19 3 เดือน
ข้อ 4) คุณได้ตรวจพบเชื้อโควิด-19 ในช่วง 10 วันที่ผ่านมา		
	ผู้ที่ได้รับการตรวจพบเชื้อโควิด-19 ในช่วง 10 วันที่ผ่านมา ฉีดได้ หรือไม่	ห้ามฉีดวัคซีน แนะนำให้มารับวัคซีนโควิด 19 หลังจากการติดเชื้ออย่างน้อย 3 เดือน

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ และ คำอธิบายเพิ่มเติม
	ผู้ที่เคยมีประวัติเป็นโรคโควิด-19 มาก่อน ยังจำเป็นต้องได้รับวัคซีนโควิด 19 หรือไม่	ควรฉีด โดยเว้นระยะห่างจากการติดเชื้อไปอย่างน้อย 3-6 เดือน ไม่จำเป็นต้องตรวจการติดเชื้อก่อนฉีดวัคซีน ผู้ที่เคยมีประวัติเป็นโรคโควิด-19 มาก่อน แม้จะมีภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสโควิด 19 ในร่างกาย แต่ในปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาของภูมิคุ้มกันในร่างกายที่จะป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด 19 ครั้งต่อไปและยังมีโอกาสติดเชื้อซ้ำได้ ดังนั้นแม้จะเคยเป็นมาก่อน ก็ไม่ทำให้มีอันตรายจากการฉีดวัคซีน โดยอาจพิจารณาให้ฉีดเพียง 1 เข็ม
ข้อ 5) คุณมีโรคประจำตัวที่อาการยังไม่คงที่ ไม่สามารถควบคุมอาการของโรคได้ เช่น เจ็บหน้าอก หอบเหนื่อย ใจสั่น เป็นต้น		
โรคประจำตัวต่างๆ	มีโรคประจำตัวที่อาการยังไม่คงที่ ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	แนะนำให้ปรึกษาแพทย์ประจำตัวก่อน และออกไปรับรองแพทย์ ว่าสามารถรับวัคซีนได้
Upper Respiratory Infection	เป็นหวัด มีน้ำมูก ไอ เจ็บคอ ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ฉีดได้กรณีไม่มีไข้ หากมีไข้ร่วมด้วยไม่ควรฉีด
ความดันโลหิตสูง	โรคความดันโลหิตสูง ฉีดวัคซีนได้หรือไม่ - กรณีที่เป็นความดันโลหิตสูงควรกินยาลดความดันโลหิตที่ใช้ประจำก่อนมาฉีดวัคซีน	ฉีดได้ หากควบคุม BP ได้ดี และ BP ไม่เกิน 160/100 mmHg สามารถฉีดได้ - หากความดันโลหิตสูงกว่า 160/100 mmHg และไม่มีอาการผิดปกติ ให้นั่งพักประมาณ 15-30 นาที (หรือกินยา หากไม่ได้ กินยาเดิมมา) แล้ววัดซ้ำ ถ้าความดันลดลงต่ำกว่า 160/100 mmHg ให้ฉีดได้ หากไม่ลดลงแนะนำให้รักษาควบคุมความดันโลหิตให้ดีขึ้นก่อนรับวัคซีน
ไตวายเรื้อรัง	ไตวายระยะสุดท้าย แต่ยังไม่ได้เปลี่ยนไต ไม่ได้กินยากดภูมิคุ้มกัน ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ฉีดได้
โรคหลอดเลือดหัวใจ	โรคหลอดเลือดหัวใจตีบชนิดเฉียบพลัน หรือภาวะหัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ให้รอจนกว่าอาการจะดีขึ้นและคงที่จึงจะฉีดวัคซีนได้ ควรปรึกษาแพทย์ก่อนฉีดวัคซีน
ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ	Arrhythmia ฉีดวัคซีนได้ไม่	ฉีดได้ หากควบคุมอาการของโรคได้ดีแล้ว
โรคประจำตัวอื่นๆ	โรคเบาหวาน โรคไทรอยด์ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคระบบเลือดและไขกระดูก ฉีดวัคซีนได้ไม่	ฉีดได้
กลุ่มโรคมะเร็ง เช่น ปอด เต้านม ลำไส้ ตับ รังไข่ เลือด เป็นต้น	- อยู่ระหว่างการตรวจติดตาม - รับประทานเคมีบำบัดที่มีฤทธิ์ทำลายเซลล์ - รับประทานมะเร็งชนิดมุ่งเป้า - รับประทานมะเร็งชนิดภูมิคุ้มกันบำบัด - กำลังฉายแสง	ควรฉีดวัคซีนทันที เมื่อมีความพร้อมของวัคซีน
	- กำลังฉายแสง ร่วมกับให้ยาเคมีบำบัด - กำลังฉายแสงแบบครอบคลุมทั้งตัว	ควรปรึกษาแพทย์ผู้ดูแลก่อนการฉีดวัคซีน
	กำลังรับประทานเคมีบำบัด หรือกำลังจะผ่าตัด	ควรฉีดวัคซีนแต่ควรปรึกษาแพทย์ผู้ดูแล เพื่อพิจารณาระยะเวลาที่เหมาะสม

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ และ คำอธิบายเพิ่มเติม
	ผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับการผ่าตัดใหญ่	ควรฉีด เมื่อร่างกายฟื้นตัวจากการผ่าตัดเรียบร้อยแล้ว ห่างจากวันผ่าตัดอย่างน้อย 3 วัน
	ผู้ป่วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง มะเร็งเม็ดเลือดขาวลิวคีเมีย และ มัยอิโลมา	ควรฉีด ผู้ป่วยกลุ่มนี้มีภูมิคุ้มกันต่ำ หากติดเชื้อไวรัส อาจเกิดอาการรุนแรงได้
	ผู้ป่วยมะเร็งทางโลหิตวิทยา ควรฉีดวัคซีนเมื่อใด	ฉีดได้ ตั้งแต่แรกวินิจฉัย ระหว่างรับการรักษา หรือเมื่อรักษาครบแล้ว - ระหว่างรับการรักษา ให้แพทย์ผู้ดูแลพิจารณา โดยหลีกเลี่ยงการรับวัคซีนในช่วงที่มีเม็ดเลือดขาวต่ำรุนแรง - ผู้ที่ได้รับการรักษาด้วยยาฆ่าเชื้อการสร้างภูมิคุ้มกันหลังจากการฉีดวัคซีนโควิด-19 อาจต่ำกว่าในคนปกติ
ผู้ป่วยมะเร็งระบบเลือด	ผู้ป่วยมะเร็งระบบเลือดที่ได้รับการปลูกถ่ายไขกระดูก	ควรฉีดหลังจากรักษาครบ 3 เดือน และควรปรึกษาแพทย์ประจำตัวก่อน
กลุ่มปลูกถ่ายเซลล์เม็ดเลือด/ การรักษาโดยเซลล์บำบัด	- ได้รับการปลูกถ่ายโดยใช้เซลล์จากตนเอง - ได้รับการปลูกถ่ายโดยใช้เซลล์จากคนอื่น - ได้รับภูมิคุ้มกันบำบัดโดยวิธี CAR T cells	เว้นระยะอย่างน้อย 3 เดือน หลังจากได้รับการปลูกถ่ายเซลล์เม็ดเลือด หรือการรักษาโดยเซลล์บำบัด
โรคทางโลหิตวิทยา	ผู้ป่วยโรคเลือดจางธาลัสซีเมีย ควรรับการฉีดวัคซีนหรือไม่	ควรฉีด โดยขึ้นกับการอนุมัติให้ใช้วัคซีนตามกลุ่มอายุของผู้ป่วย - ผู้ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป รับวัคซีนโควิด-19 ได้ทุกชนิดในไทย - ผู้ที่มีอายุ < 18 ปี ขึ้นกับชนิดของวัคซีนที่ได้รับการอนุมัติให้ใช้
	ผู้ป่วยโรคไขกระดูกฝ่อ ไขกระดูกทำงานผิดปกติ ควรรับการฉีดวัคซีนหรือไม่	ควรฉีด เนื่องจากผู้ป่วยมีภูมิคุ้มกันต่ำ หากติดเชื้อไวรัส อาจเกิดอาการรุนแรงได้
	ผู้ป่วยโรคทางโลหิตวิทยาที่รับการรักษาด้วยการปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ หรือภูมิคุ้มกันบำบัด CAR-T ควรรับการฉีดวัคซีนหรือไม่	ควรฉีด ในเวลาที่เหมาะสม โดยรับการฉีดวัคซีนหลังปลูกถ่ายสเต็มเซลล์ หรือภูมิคุ้มกันบำบัด CAR-T cell 6 เดือน เพื่อให้วัคซีนสามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันได้ดี *ช่วงเวลาที่เหมาะสม ขึ้นกับการพิจารณาของแพทย์ผู้ดูแล
	ผู้ดูแลใกล้ชิดผู้ป่วยโรคทางโลหิตวิทยา ควรรับการฉีดวัคซีนหรือไม่	ควรฉีด เพื่อลดโอกาสติดเชื้อของผู้ดูแล ซึ่งอาจแพร่เชื้อให้แก่ผู้ป่วยได้
โรคลมชัก	โรคลมชัก ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ขอใบรับรองแพทย์ก่อนฉีด
โรคหอบหืด	โรคหอบหืด ฉีดวัคซีนได้หรือไม่ - ผู้ป่วยโรคหืดที่ได้รับยาชีวโมเลกุล เช่น omalizumab, benralizumab, dupilumab ควรฉีดวัคซีนทุกชนิดห่างจากการได้รับยาชีวโมเลกุลอย่างน้อย 7 วัน	ฉีดได้ โรคหอบหืดที่ยังควบคุมไม่ได้ : มีอาการกำเริบจนต้องเข้าสตูเดี่ยรอยด์ชนิดรับประทานหรือฉีด ควรควบคุมอาการให้สงบก่อนการฉีดวัคซีน - ผู้ป่วยโรคหืด ที่ใช้ยาสูดสเตียรอยด์และยาประจำตัวโรคหืดอย่างสม่ำเสมอ ไม่จำเป็นต้องหยุดยาก่อนไปฉีดวัคซีน

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ และ คำอธิบายเพิ่มเติม
ผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะ ไต ตับ หัวใจ	ผู้ป่วยปลูกถ่ายอวัยวะ ไต ตับ หัวใจ ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	เกณฑ์ที่ฉีดวัคซีนได้ - อายุมากกว่า 18 ปี - ปลูกถ่ายอวัยวะมาแล้ว อย่างน้อย 3 เดือน - การทำงานของอวัยวะที่เปลี่ยนอยู่ในเกณฑ์ปกติ - ได้รับยากดภูมิในขนาดต่ำ และไม่ได้ อย่างในช่วงการปรับขนาดและชนิดของยากดภูมิ เกณฑ์ที่ควรชะลอการฉีดวัคซีน หรือรักษายังไม่ครบ - มีการติดเชื้อที่ยังควบคุมไม่ได้ หรือยังรักษาไม่ครบ - ตั้งครรภ์ - มีภาวะสลัดอวัยวะภายใน 1 เดือนก่อนหน้า - ได้รับวัคซีนป้องกันโรคชนิดอื่นภายใน 1 เดือนก่อนหน้า
ผู้บริจาคอวัยวะ	ผู้บริจาคอวัยวะ ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ควรฉีด
โรคทางจิตเวช	ผู้ป่วยจิตเวช กำลังได้รับการรักษาทางจิตเวช ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ขอใบรับรองแพทย์ก่อนฉีด
ข้อ 6) คุณมีอาการเกี่ยวกับสมอง หรือระบบประสาทอื่นๆ		
	กรณีมีอาการเกี่ยวกับสมอง หรือ ระบบประสาทอื่นๆ ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	แนะนำปรึกษาแพทย์ผู้ดูแลก่อนรับวัคซีน โดยก่อนรับวัคซีนควรมีอาการทางระบบประสาทคงที่อย่างน้อย 4 สัปดาห์
Stroke TIA พากินสัน สมองเสื่อม โรคเซลล์สั่งการเสื่อม โรคเส้นประสาท	โรคเกี่ยวกับสมอง หรือระบบประสาท ฉีดวัคซีนได้ไม่	แนะนำฉีดวัคซีน ยกเว้นกรณีอาการไม่คงที่
ข้อ 7) คุณอยู่ระหว่างตั้งครรภ์ หรือให้นมบุตร หรือวางแผนที่จะตั้งครรภ์		
หญิงตั้งครรภ์	วัคซีน Sinovac และ AstraZeneca ฉีดยี่ห้อไหน	ฉีดได้ ทั้ง 2 ชนิด แต่มีข้อสังเกตว่า Sinovac มีอัตราการเกิดไข่น้อยกว่า AstraZeneca วัคซีนทั้ง 2 ชนิดปลอดภัย และประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน
ขณะตั้งครรภ์	ตั้งครรภ์อยู่ ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ควรฉีดหลังอายุครรภ์ 12 สัปดาห์ (3 เดือน) สตรีตั้งครรภ์สามารถรับการฉีดวัคซีนได้ ยกเว้นกรณีที่มีข้อห้าม เช่น มีอาการแพ้รุนแรงจากการฉีดครั้งแรก
	ตั้งครรภ์ฉีดวัคซีนโควิด-19 แล้ว จะฉีดวัคซีนป้องกันโรคชนิดอื่นๆได้หรือไม่	เว้นระยะห่างอย่างน้อย 2 สัปดาห์ - ควรหลีกเลี่ยงการฉีดวัคซีนโควิด-19 พร้อมกับวัคซีนป้องกันโรคชนิดอื่นๆ ยกเว้นมีความจำเป็น
อยู่ระหว่างให้นมบุตร	ให้นมบุตรฉีดวัคซีนได้หรือไม่ ถ้าฉีดวัคซีนได้ ต้องเว้นการให้นมหรือไม่ นานเท่าใด	ฉีดได้ ไม่จำเป็นต้องเว้นการให้นมบุตร ไม่จำเป็นต้องบีบน้ำนมออก
การวางแผนตั้งครรภ์	สตรีที่วางแผนจะตั้งครรภ์ ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	แนะนำให้คุมกำเนิดไปก่อน นับจากฉีดวัคซีนเข็มที่ 2 อย่างน้อย 1 เดือน
มีประจำเดือน	ขณะมีประจำเดือนฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ฉีดได้

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ และ คำอธิบายเพิ่มเติม
ข้อ 8) คุณมีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรือได้รับยากดภูมิคุ้มกัน		
	ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง หรือ ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน หรือได้รับยากดภูมิคุ้มกัน ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	แนะนำปรึกษาแพทย์ประจำตัว เพื่อพิจารณาและขอใบรับรองแพทย์ รับรองว่าสามารถรับวัคซีนได้ ระยะเวลาที่เหมาะสมในการรับวัคซีนขึ้นกับชนิดและขนาดยากดภูมิคุ้มกัน
ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV	ผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV คนไหน ควรได้รับการฉีดวัคซีนก่อน	ควรฉีดวัคซีน ทุกคน เพราะหากติดโควิด-19แล้วจะมีโอกาสเกิดอาการรุนแรงหรือเสียชีวิตได้มากกว่าผู้ที่ไม่ได้ HIV
	จำเป็นต้องแจ้งหรือไม่ว่าเป็นผู้ที่อยู่ร่วมกับ HIV	ไม่จำเป็นต้องแจ้ง เนื่องจากไม่ต้องมีการตรวจ หรือเฝ้าระวังใดๆที่แตกต่างไปจากผู้ที่ไม่ได้ HIV
	ยาต้านไวรัสที่ใช้รักษา HIV อยู่ มีผลในการป้องกันโควิด-19 หรือไม่	ไม่มี
	วัคซีนโควิด-19 มีปฏิกิริยากับยาต้านไวรัสหรือไม่	ไม่มี
	คนอยู่ร่วมกับ HIV มีผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนมากขึ้นหรือไม่	ไม่มีผลข้างเคียง หลังการฉีดวัคซีนที่แตกต่างไปจากคนที่ไม่มี HIV
	ประสิทธิภาพของวัคซีนเป็นอย่างไร	เช่นเดียวกับวัคซีนป้องกันโรคอื่นๆ ภูมิคุ้มกันจากวัคซีนโควิด-19 ในผู้อยู่ร่วมกับ HIV “ที่มีระดับ CD4 ต่ำ” อาจจะไม่สูงเท่า หรืออยู่ได้ไม่นานเท่าภูมิคุ้มกันที่เกิดในผู้อยู่ร่วมกับ HIV ที่มีระดับ CD4 สูง หรือผู้ที่ไม่ได้ HIV
	ฉีดวัคซีนโควิด-19 แล้ว ต้องหยุดฉีดวัคซีนอื่นหรือไม่	เว้นระยะห่าง 2 สัปดาห์ขึ้นไป หลังฉีดวัคซีนโควิด-19 จึงฉีดวัคซีนป้องกันโรคอื่นๆ ได้เช่น วัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ เป็นต้น
ข้อ 9) คุณมีภาวะเลือดออกง่ายหรือหยุดยาก เกล็ดเลือดต่ำ การแข็งตัวของเลือดผิดปกติ หรือได้รับยาต้านการแข็งตัวของเลือด		
ภาวะเลือดออกง่าย	ผู้ป่วยที่มีปัญหาเลือดออกง่าย เกล็ดเลือดต่ำหรือทำงานผิดปกติ ทานยาต้านเกล็ดเลือด หรือการแข็งตัวของเลือด ฉีดวัคซีนได้หรือไม่	ฉีดได้ แนะนำให้ใช้เข็มฉีดยาขนาดเล็ก (25G หรือ 27G) หลังฉีดวัคซีนให้กดนานประมาณ 5 นาทีด้วยตัวเอง จากนั้นประคบด้วยน้ำแข็งหรือเจลประคบเย็นได้
ยาต้านการแข็งตัวของเลือดวอร์ฟาริน	ขอแนะนำในการฉีดวัคซีนสำหรับผู้ป่วยที่ทานยาต้านการแข็งตัวของเลือดวอร์ฟาริน	แนะนำให้ตรวจ INR ภายใน 1 สัปดาห์ - INR < 3 สามารถฉีดวัคซีนได้ โดยไม่ต้องหยุดยา หรือปรับขนาดยา - หากไม่มีผล INR แต่ระดับ INR ก่อนหน้านี้อยู่ระดับ 2-3 มาโดยตลอด สามารถฉีดวัคซีนได้ - หากไม่ทราบผล INR แนะนำให้ปรึกษาแพทย์ประจำตัว และออกไปรับรองแพทย์ว่าสามารถฉีดวัคซีนได้
	กินยาต้านเกล็ดเลือด เช่น Aspirin, Clopidogrel, Cilostazol	ฉีดได้ - ควรใช้เข็มขนาดเล็กกว่า 23G และ ไม่ควรคลึงกล้ามเนื้อหลังฉีด - ควรกดตำแหน่งที่ฉีดหลังการฉีดยานานกว่าปกติจนกว่าจะแน่ใจว่าไม่มีเลือดออก
	กินยากลุ่ม NOACs เช่น Dabigatan, Rivaroxaban, Apixaban และ Edoxaban	ฉีดได้ - ควรใช้เข็มขนาดเล็กกว่า 23G และ ไม่ควรคลึงกล้ามเนื้อหลังฉีด - ควรกดตำแหน่งที่ฉีดหลังการฉีดยานานกว่าปกติจนกว่าจะแน่ใจว่าไม่มีเลือดออก

ประเด็นคำถาม	คำถาม	คำตอบ และ คำอธิบายเพิ่มเติม
ข้อ 10) คุณมีอาการเจ็บป่วยเฉียบพลัน หรือ นอนรักษาตัวและออกจากโรงพยาบาลไม่เกิน 14 วัน		
		ให้เลื่อนการรับวัคซีนออกไปก่อน และส่งปรึกษาแพทย์
ข้อ 11) คุณกำลังมีอาการป่วย เช่น มีไข้ หนาวสั่น หายใจลำบาก อ่อนเพลียกล้ามเนื้อ เป็นต้น		
		- หากมีไข้ หรือเจ็บป่วยควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน - หากมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 แนะนำให้ตรวจวินิจฉัย จนทราบผลวินิจฉัย หรืออาการหายดี - กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้ หรือส่งปรึกษาแพทย์ก่อนฉีด
คำถามอื่นๆ		
การ swab หลังฉีดวัคซีน	ฉีดวัคซีนโควิดแล้ว พอไปทำ nasal swab จะทำให้เกิดผล false positive หรือไม่	ไม่ทำให้เกิด false positive nasal swab เป็นการตรวจหาเชื้อ COVID-19 virus ไม่ใช่ตรวจหา antibody ต่อเชื้อ COVID-19 virus
การสลับวัคซีน	วัคซีนโควิด 19 ต่างชนิด/ยี่ห้อ สามารถฉีดสลับกัน (Interchangeable) ได้หรือไม่	ขณะนี้ยังไม่มีการศึกษารองรับกรณีการฉีดสลับยี่ห้อ จึงยังคงแนะนำให้ฉีดยี่ห้อเดียวกันไปก่อน จนกว่าจะมีการศึกษาวิจัยออกมาเพิ่มเติม
การฉีดวัคซีนยี่ห้ออื่น หลังจากฉีดครบ 2 เข็มแล้ว	หากผู้ป่วยอยากฉีดวัคซีนของบริษัทอื่น เช่น Pfizer, Moderna หลังจากฉีดวัคซีน Sinovac หรือ AstraZeneca ครบ 2 เข็มแล้ว	สามารถรับวัคซีนของบริษัทต่างๆได้หลังจากที่ได้รับชนิดใดชนิดหนึ่งครบแล้ว แต่ในขณะนี้ยังไม่มีการศึกษาให้เลือกรับได้ และขณะนี้ยังไม่มีข้อมูลของการรับวัคซีนเพิ่มเติมจาก 1-2 เข็ม ตามคำแนะนำของแต่ละบริษัท
การบริจาคโลหิต	การบริจาคโลหิตหลังการฉีดวัคซีน ได้เมื่อไร	- กรณีได้รับวัคซีน COVID-19 ที่ได้รับการรับรองจากอย. เว้น 7 วัน บริจาคโลหิตได้ - กรณีมีอาการข้างเคียงหลังฉีดวัคซีน ขอให้หายดีก่อน เว้น 7-14 วัน ตามความรุนแรงของอาการ บริจาคโลหิตได้
	วัคซีนฉีดแล้วสามารถป้องกันไวรัสกลายพันธุ์ได้หรือไม่	วัคซีนที่ผลิตในปัจจุบันพัฒนามาจากไวรัสที่ระบาดในช่วงแรก จึงอาจทำให้ประสิทธิภาพในการป้องกันไวรัสกลายพันธุ์ได้ลดลง อย่างไรก็ตามก็ตีผลกระทบบของไวรัสกลายพันธุ์ต่อประสิทธิภาพของวัคซีนแต่ละชนิดจำเป็นต้องมีการศึกษาต่อไป อาจเป็นไปได้ว่าต้องมีการฉีดวัคซีนต่อไวรัสที่กลายพันธุ์ซ้ำในอนาคต
กิจกรรมที่ห้ามทำก่อน และหลังการฉีดวัคซีน	กิจกรรมที่ห้ามทำก่อน และหลังการฉีดวัคซีน มีหรือไม่	- สามารถทำกิจกรรมได้ตามปกติ เช่น การบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม รวมทั้งชา กาแฟ ยาต่างๆ และทำงานได้ตามปกติ - ไม่ควรออกกำลังกายหนักกว่าที่เคยทำปกติ หรือพักผ่อนน้อยกว่าปกติ ในช่วง 1-2 วันก่อน และหลังการฉีดวัคซีน
	หากจำเป็นต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคอื่นๆ เช่น วัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า วัคซีนบาดทะยัก ด้วย จะฉีดวัคซีนโควิด-19 ได้หรือไม่	ฉีดได้ โดยไม่จำเป็นต้องเว้นระยะเวลา แต่ให้ฉีดที่ตำแหน่งต่างกัน - กรณีต้องการสังเกตอาการ/ ผลไม่พึงประสงค์จากการได้รับวัคซีนแต่ละชนิด อาจเว้นระยะเวลาห่างกัน ประมาณ 1 สัปดาห์

เอกสารอ้างอิง

- 1) ประกาศราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย ที่ 06/2564 เรื่อง การฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในสตรีตั้งครรภ์หรือสตรีให้นมบุตร ประกาศ ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2564
- 2) Infographic คำแนะนำสำหรับผู้ป่วยโรคหอบหืดในการฉีดวัคซีนโควิด-19 โดยสมาคมโรคภูมิแพ้ โรคหืด และวิทยาภูมิคุ้มกันแห่งประเทศไทย (version 1 วันที่ 18 พฤษภาคม 2564)
- 3) Infographic ข้อควรพิจารณา การฉีดวัคซีนป้องกันโรคโคโรนาไวรัส 2019 (COVID-19) ในผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด โดย สถาบันโรคทรวงอก กรมการแพทย์
- 4) Infographic Q&A ตอบข้อสงสัยการฉีดวัคซีนโควิด-19 สำหรับผู้ที่มีประวัติแพ้ยา แพ้อาหาร หรือแพ้วัคซีนมาก่อน โดยสมาคมโรคภูมิแพ้ โรคหืด และวิทยาภูมิคุ้มกันแห่งประเทศไทย (Version 1 วันที่ 18 พฤษภาคม 2564)
- 5) Infographic ถาม-ตอบ เกี่ยวกับคำแนะนำในการฉีดวัคซีนโควิด-19 ในผู้ป่วยโรคทางโลหิตวิทยา โดยสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย
- 6) Infographic วัคซีนโควิด-19 ผู้อยู่ร่วมกับเชื้อไอวี โดยสมาคมโรคเอดส์แห่งประเทศไทย
- 7) Infographic คำแนะนำสำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการฉายรังสีกับวัคซีน COVID-19 (ข้อมูล ณ วันที่ 9 พฤษภาคม 2564) โดย สมาคมรังสีรักษาและมะเร็งวิทยาแห่งประเทศไทย
- 8) Infographic เกณฑ์การฉีดวัคซีนโควิด-19 ในผู้ป่วยปลูกถ่ายไต ตับ หัวใจ โดย ศูนย์ปลูกถ่ายอวัยวะ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
- 9) Infographic บุคคลผู้ได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19 ทั้งก่อนและหลังการฉีด ใน แนวทางเวชปฏิบัติการให้วัคซีนโควิด 19 แก่ผู้ใหญ่และผู้ป่วยอายุรกรรม โดยราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย ฉบับวันที่ 25 พฤษภาคม 2564
- 10) แนวทางการให้วัคซีนโควิด 19 ในสถานการณ์การระบาดในปี 2564 ของประเทศไทย โดย กรมควบคุมโรค กุมภาพันธ์ 2564

เบอร์โทรศัพท์ที่สำคัญ รพ ศิริราช

ประสานงาน code จุกเงินทางการแพทย์	909
ห้องจุกเงิน รพ ศิริราช	98939 และ 97349
activate acute stroke fast track	โทร.แจ้งห้องจุกเงิน แล้วส่งผู้ป่วยไปห้องจุกเงิน 99499
หน่วยแพทย์ ฝ้ายเภสัชกรรม (ในเวลาราชการ)	99555
ศูนย์พิษวิทยา (นอกเวลาราชการ)	97007
หน่วย PHN (อุปกรณ์ปฐมพยาบาล)	97419
หน่วยฉีดวัคซีน หอประชุมราชแพทยาลัย	41382
หน่วยฉีดวัคซีน คณะพยาบาลศาสตร์	41384
หัวหน้างานเคลื่อนย้าย	9-8405

สำหรับหน่วยฉีดวัคซีนนอกสถานที่ กรณีจุกเงินให้ติดต่อโรงพยาบาลที่ได้ประสานงานไว้

แนวทางการให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ที่แพ้วัคซีนแบบ anaphylaxis

A. มีอาการ ≥ 2 ข้อต่อไปนี้ หลังได้วัคซีนโควิด-19 เข็มแรกภายใน 30 นาที

1. ผื่นลมพิษทั่วตัว คัน ผื่นแดง angioedema
2. คัดจมูก เสียงแหบ หอบเหนื่อย wheezing stridor desaturation
3. hypotension, collapse, เป็นลม อุกจากระมัด บัสสาวะรด
4. ปวดท้อง คลื่นไส้ อาเจียน

ประเมินอาการเบื้องต้น

Airway / Breathing / Circulation

ยาที่ใช้	ขนาด และการบริหารยา
Epinephrine (1:1000)	0.3 – 0.5 ml IM ทันที และ ซ้ำ 1 – 2 ครั้ง ทุก 5 – 15 นาที
Chlorpheniramine	10 mg IV q 6 hour
Ranitidine	50 mg IV q 8 hour
Dexamethasone	5 – 10 mg IV/IM
Salbutamol nebule	1 – 2 nebule via nebulizer หากมีอาการหอบเหนื่อยจาก bronchospasm
NSS or RLS	10 – 20 ml/kg IV load in 5 – 10 min